

TERMÍN: 11.09.2021

xx30820xx
Recenzia C
Jakub Grossmann
Jakub.Grossmann@cerge-ei.cz

*Prosím nezasahujte do této tabulky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Jakub Grossmann**NÁZOV MATERIÁLU: **Blízka pomoc sa ráta: Vplyv dostupnosti Centier právnej pomoci na bankrotovosť**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút sociálnej politiky**AUTORI/KY: **Štefan Domonkos, Kristína Hrehová;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Obecně	Zajímavá a bezesporu užitečná studie, která může zlepšit problematiku předlužení na Slovensku. Některé níže uvedené poznámky jsou v textu zmíněny ale uvítal bych, kdyby jim byl dán větší		Pripomienky k jednotlivým detailom štúdie (prip. 2-9) reflektujú aj na túto všeobecnú pripomienku.

		důraz, tak aby z textu byl ihned jasný kontext.	
2	úvod	Z textu není explicitně zřejmé, jak velký problém je samotné předlužení, a tudíž se špatně interpretuje velikost odhadnutého efektu. Bylo by vhodné dodat nějaké, klidně i agregované, číslo, případně kvalifikovaný odhad, aby měl čtenář alespoň orientační představu (uvedených 3.6 mil exekucí vs reálný počet lidí s exekucí). Pokud tipuji správně, že v Tab 1 je uveden podíl osob s exekucí, potom efekt dostupnosti CPP je relativně malý (1,1 bankrotu na 1tis obyvatel vs cca 7pct lidí s exekucí).	<p>Nanešťastie dostatočne presný oficiálny údaj o počte exekúciami dotknutých fyzických osôb nemáme k dispozícii. Podľa medializovaných správ z roku 2019, teda</p> <p>Vzhľadom však na to, že tieto údaje neboli potvrdené relevantnými inštitúciami (MS SR), rozhodli sme sa ich neuvádzať v aktuálnej verzii dokumentu.</p> <p>Zároveň sme analýzu rozšírili o návrh na sledovanie výslovne tejto veličiny (počet fyz. osôb dotknutých exekúciou v del'be podľa počtu exekúcií)</p>
3	Doplňující dotaz-možnost rozšíření	Byly v analýze nějak zohledněny romské osady na okraji měst? Je možné, že jejich obyvatelé se v oficiálních statistikách vůbec nenacházejí? Bylo by	V rámci analýzy zohľadňujeme podiel marginalizovaných rómskych komunit ako kontrolnú premennú, ktorá

		<p>přínosné/zbytečné umístit CPP v těchto oblastech? Byla by alternativou terénní pomoc?</p>		<p>vysvetľuje očakávanú vzdialenosť od CPP (pozri str. 13, Tabuľka 1 revidovanej verzie).</p> <p>Rómske osady na okraji miest z nášho pohľadu nepredstavujú pre analýzu zásadný problém. Najväčšie mestá majú dobrú dostupnosť MHD a ostatné mestá majú pešiu dostupnosť v rámci mesta do pol hodiny. Až na niekoľko málo výnimiek, prevažná väčšina marginalizovaných rómskych komunít sa nachádza v obciach s pomerne nízkym počtom obyvateľov, kde samotná rozloha obce umožňuje cestovanie bez motorových dopravných prostriedkov. Podľa dát z Atlasu rómskych komunít 2019 (zber dát medzi júlom 2018 a aprílom 2019), priemerný počet obyvateľov obce s marginalizovanou rómskou komunitou bol 3766 obyvateľov. Ďalej, deväťdesiat percent obcí mal počet obyvateľov nižší</p>
--	--	--	--	--

				ako 7500 osôb a 95 percent menej ako 20 000 osôb. Vzhľadom na tieto súvislosti vnímame potenciálny problém fyzickej nedostupnosti infraštruktúry (vrátane CPP) pre MRK žijúcich v rámci obcí s CPP ako výrazne obmedzený, ktorý sa môže týkať iba malého okruhu komunít.
4	Obecná poznámka	V textu jsou ukázány výpočty, o kolik bankrotů méně bylo díky nedostupnosti. Z ekonomického pohledu by bylo zajímavé ukázat náklady a výnosy z jednoho CPP (člověk začne pracovat oficiálně a začne platit daně vs náklady na provoz CPP).		Ďakujeme za cenný podnet. V aktuálnej forme je takéto rozšírenie nad rámec možností štúdie, nakoľko by sme potrebovali poznať aj čistý efekt absolvovania osobného bankrotu na zlepšenie postavenia osoby na trhu práce. Vnímame to ako tému pre samostatnú analýzu, ktorá je v pipeline.
5	Sekce 3	Přesto, že jsou v příloze ukázány testy robustnosti, proč byly zvoleny hranice pro určení dobrá špatná dostupnost 20 a 40 km?		Pridali sme vysvetlenie do poznámky pod čiarou na str. 11 revidovanej verzie: „2030“
6	Příloha 1	Není úplně jasné (v textu by mohlo být explicitně vysvětlené) proč autoři		Ďakujeme za návrh na rozšírenie empirickej časti.

odhadují efekty způsobem, kde v prvním kroku odhadují vliv socioekonomických charakteristik na vzdálenost k nejbližší CPP (lineární model) a predikované hodnoty z toho modelu použijí jako kontrolní proměnné v semiparametrické regresi, kdy parametricky odhadují koeficient pro indikátor, zda je obec blízko-daleko CPP. Predikované hodnoty z prvního kroku modelu věcně nereflektují charakteristiky obcí, a tudíž je možné, že model vysvětluje pouze část variace v počtu bankrotů. Proč ne standardní OLS (LHS kumulativní podíl bankrotů, RHS polynomial distance + controls), statistická síla modelu by neměla být problém a z teoretických modelů a empirických zjištění víme, jaký vztah by měly mít jednotlivé kontrolující proměnné a míra bankrotů? Další možnost matching

Výsledok lineárnej regresie sme doplnili na str. 11, odsek 2 revidovanej verzie.

Pri navrhovanom postupe OLS je pri zohľadnení polynomiálnej vzdialenosti predikovaný polynóm veľmi nestabilný vzhľadom na rád polynómu, kvadratický člen prevažuje a odhad ulieta do nepravdepodobných veľkostí. Jedná sa pravdepodobne o tzv. Rungeho fenomén. Preto preferujeme neuvádzať tieto výsledky v texte práce. Lineárny člen ostáva kvalitatívne podobný našim výsledkom a pri semiparametrickom odhade je odhadnutý vplyv vzdialenosti približne lineárny na väčšine rozsahu okrem koncov. Matching nevyužíva všetky dostupné dáta, preto ho nepreferujeme v tejto

				analýze, kde je veľkosť vzorky obmedzená počtom obcí.
7	Graf B1	Buďto bars vedle sebe nebo vyhodit, takto se graf špatně čte a akorát zabírá místo.		Zpracované na str. 7, Graf B1. V prípade opačného názoru oponenta, sme pripravení vykonať aj ďalšie modifikácie.
8	Graf 1	Překvapivě málo případů je řešeno splátkovým kalendářem a drtivá většina je řešena konkurzem. Čím to je? Konkurz defacto znamená dohled nad financemi vs. Splátkový kalendář se nastaví a je neměnný? Možná to bude pro slovenské čtenáře jasné ale pro ostatní by krátký footnote mohl vysvětlit rozdíly.		Pridali sme poznámku pod čiarou č. 9 na str. 8, v ktorej sme zhrnuli argumenty uvedené v pripravovanej štúdii Ministerstva spravodlivosti SR na obdobnú tému: „Nízky záujem o oddĺženie formou splátkového kalendára napriek tomu, že tento prístup umožňuje ochranu majetku úpadcu pred speňažením, súvisí s vysokou pravdepodobnosťou s nastavením povinností súvisiacich so splátkovým kalendárom. Splátkový kalendár je sprístupnený

				iba tým dlžníkom, ktorí dokážu cez splátky uspokojiť aspoň tridsať percent nezabezpečených pohľadávok. Zároveň by oddĺženie splátkovým kalendárom malo viesť k uspokojeniu prevyšujúcemu predpokladané uspokojenie veriteľ'ov cez konkurz aspoň o desať percent. Nakoniec, na rozdiel od konkurzu zákon neumožňuje v prípade splátkového kalendára poskytnúť úpadcovi pôžičku na preddavok na trovy konania z prostriedkov CPP (Analytické centrum Ministerstva spravodlivosti SR 2021).“
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Autoři navržené recenzní připomínky zapracovali a nejasnosti objasnili a dovysvětlili. Celkově finální verzi studie hodnotím jako kvalitně provedenou a prospěšnou jako podkladový materiál pro budoucí veřejné politiky.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.